

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

EFTERRETNINGER

OM

JONSTRUP STATSSEMINARIUM

FOR

UNDERVISNINGSAARET 1915—1916.

VED

FORSTANDEREN.

KJØBENHAVN.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE
(AXEL SIMMELKJØR)

1916.

I. Seminariets Lærere og Elever.

Timefordeling:

Forstander Stig Bredstrup: Troslære, Bibelforklaring, Kirkehistorie og Pædagogik i 3die Klasse; Kirkehistorie og Pædagogik i 2den Klasse; Pædagogik og Kirkehistorie i 1ste Klasse. — 14 Timer ugentlig.

Lærer E. C. T. Lunddahl: Historie i alle Klasser; Dansk og praktisk Skolegerning i 3die Klasse; Bibelhistorie og Bibelforklaring i 2den og i 1ste Klasse. — 20 Timer ugentlig.

Lærer K. Steensen: Sang og Musik i alle Klasser paa Seminariet og Sang i Øvelsesskolen. — 29 Timer ugentlig.

Lærer J. F. Johansen: Praktisk Skolegerning i 3die Klasse; Regning, Matematik og Naturlære i 2den og 1ste Klasse. — 22 Timer ugentlig.

Lærer ved Øvelsesskolen, R. Benzon: Praktisk Skolegerning i 3die Klasse og Skrivning i 2den og 1ste Klasse.

Tegnelærer Oluf Stenfeldt Nielsen: Tegning i alle Klasser. — 6 $\frac{1}{2}$ Time ugentlig.

Lærer A. J. Hansen: Fysiologi i 3die Klasse og Gymnastik i alle Klasser og i Øvelsesskolen, samt Sløjd. — 21 Timer ugentlig.

Jens Jacob Nielsen.

Seminariet har i dette Undervisningsaar lidt et stort og smerteligt Tab ved Seminarielærer, cand. mag. J. J. Nielsens Død.

Nielsen kom hertil i en for Jonstrup kritisk Tid. I Løbet af et Par Aar havde Seminariet mistet ikke færre end fire af sine gamle, prøvede Lærere. I 1894 døde Carl Mortensen, i 1895 tog Forstander Tidemand sin Afsked, og i 1896 trak Hans Mortensen og Beyerholm sig tilbage. De havde alle virket her i en lang Aarrække, de tre i over en Menneskealder. Det siger sig selv, at naar Mænd paa omkring 70 Aar afløses af Mænd paa omkring 30 Aar, da maa der komme en ny, en anden Tid. Nielsen var en af dem, som kom til at indlede den ny Tid paa Jonstrup.

Det var, tør jeg nok sige, med megen Spænding, at vi ny Lærere for 20 Aar siden begyndte vort første Undervisningsaar sammen. Tilgangen af Elever havde i den nærmest foregaaende Tid været aftagende, og der meldte sig kun 12—13 Aspiranter til Optagelsesprøven i 1896. En ny Seminarieordning var lige traadt i Kraft, og her kom vi nu som ganske unge, ukendte og uprøvede Folk. Hvorledes skulde det gaa os? Magtede vi at indføre det ny, som vi følte os overbeviste om, at Tiden krævede, og kunde vi samtidig hermed bevare det bedste af Traditionerne fra den gamle Tid, og turde vi vente, at gamle Jonstrup-elever, hvis Sønner og Læringer vi jo naturligt maatte regne med som vore Elever, vilde omfatte vor Virksomhed med Tillid og Sympati?

Kunde der nu saaledes være Grund nok for os til Ængstelse, saa var vor Styrke den, at vi var unge og havde de unges Fortrøstning. Og vi tog fat med en god Vilje og et godt Mod. Dette gjaldt i Sandhed ikke mindst J. J. Nielsen. Sjældnen er en Mand gaaet mere glad og begejstret til sit Livsværk end han. Og jeg vil føje til, at naar Jonstrup i de mange Aar, som er forløbet siden da, har kunnet glæde sig ved gode Kaar, da har Nielsen ved sin fortrinlige Lærervirksomhed haft en væsentlig Andel heri.

Det var i og for sig en ganske særlig vanskelig Op-gave, Nielsen gik ind til. Han blev kaldet til at undervise

i saa forskelligartede Fag som Naturhistorie og Geografi og Dansk. Lykkeligvis havde han netop ogsaa særegne Betingelser for at magte dette forskelligartede.

I 1885 blev han Student med Udmærkelse fra Aalborg. Han var Vendelbo, født 27. Septbr. 1865 i Asaa, Søn af Husmand Niels Chr. Jacobsen og Ane Marie Jørgensen. Ved Universitetet studerede han Naturhistorie og Geografi. Baade hans Lærere og Studiefæller ventede meget af ham. 17. Januar 1891 tog han Skoleembedseksamen og var derefter Lærer ved forskellige københavnske Skoler, bl. a. ved det daværende Vesterbro Seminarium. 13. Juli 1896 kaldtes han til Lærer ved Jonstrup Statsseminarium.

Interessen for sine Fag fra Studietiden bevarede han usvækket til det sidste. I særlig Grad havde vistnok Geografien hans Kærlighed. Han har skrevet udmærkede populærgeografiske Afhandlinger, i »Frem« (»Danmarks Land og Folk«, sammen med C. C. Clausen), Partier af »Lande og Folk« og af »Europa«. De Aar, han syslede med det førstnævnte af disse Arbejder, hørte vist til hans Livs lykkeligste Arbejdsaar. Naar han dengang i sin Fritid cyklede Sjælland rundt for at gøre sine omhyggelige Studier, da bragte dette ham en Opmuntring og Forfriskelse, som øjensynlig ogsaa i høj Grad kom hans Seminarievirksomhed tilgode.

Men han var som sagt ogsaa kaldet til at undervise i Dansk. Og her var det da saa heldigt, at han allerede fra første Færd kunde tage ogsaa denne Del af sin Virksomhed op med stor Glæde. Allerede fra Skoleaarene havde han stærke filologiske Interesser. Og han blev en ualmindelig dygtig og interesseret Dansk lærer; det var en sand Fornøjelse og en stor Berigelse at drøfte Spørgsmaal med ham om Danskundervisningen. Hans skarpe, klare Tanke, hans fine Sprogsans og hans utrættelige Taalmodighed gjorde ham til en aldeles fortrinlig Lærer i Stil. Det er et Spørgsmaal, om han ikke netop paa dette Omraade har ydet det bedste af, hvad han overhovedet har ydet som Lærer.

Hans Elever havde den største Respekt for ham, for

hans Personlighed og hans faglige Dygtighed. En af dem, som stod ham nærmest, har efter min Anmodning sendt mig følgende Vidnesbyrd om ham:

»Cand. mag. J. J. Nielsen var en lærd Mand og en meget fremragende Dygtighed som Lærer. Vel er det ikke blevet nogen af hans Elever beskaaret at kunne dømme om hans Lærdom; men vi tog ikke fejl, naar vi mente, at han i saa Henseende var en Ære for Seminariet.

Derhos var man ikke længe om at mærke, at som han var en lærd Mand, saaledes var han ogsaa en beskeden Mand, en rettænkende Mand og en yderst hensyntagende Mand. Ved mange Lejligheder — ofte i afgørende Øjeblikke — viste han tillige en Mandighed, en Djærvhed, en Kraft, som alle maatte beundre og have den største Respekt for. I slige Øjeblikke, hvor han med sin urokkelige Vilje talte en Elevs Sag, fødtes en egen Hengivenhed for ham, som aldrig siden er svundet, og som blusser op, nu man erfarer, at han maatte bukke under for den pludselige Sygdom.

Som Lærer var han fuldendt, om nogen var det. Han forstod at anvende sine Kundskaber i den daglige Undervisning, som i øvrigt fik sit Præg af hans skarpe Intelligens og hans vaagne Kritik. Ved en næsten overmenneskelig Samvittighedsfuldhed ansporede han os samtidig til daglig at lægge vore Kræfter ind i et grundigt og omhyggeligt Arbejde. Hans eget Arbejde kunde altid staa for selv den mest indgaaende Kritik. Saaledes viste han os Vejen — ikke ved Ord og Talemaader, men ved sin daglige Færd — ved sin Mandighed, sin Dygtighed, sin Pligtfølelse. Intet Under, at hans Billede stedse træder tydeligere frem med Aarene.

En anden gammel Elev skrev til mig, da han havde bragt Nielsens Død i Erfaring: »Kandidat Nielsen var ikke let at komme nær; jeg tror, mange af hans Elever gik og nærrede en stille Kærlighed til ham, fordi han undertiden i Timerne røbede et følsomt og lyrisk bevæget Sind, som han dog oftest omhyggelig skjulte. Vi, der har været Hr. Nielsens Elever, vil mindes hans Smil, hans smaa Spydigheder,

som øjeblikkelig gjorde det af med al Omsvøbstale og al Forlorenhed, hans faglige Dygtighed, hans aandelige Rankhed og saa — sidst, men ikke mindst — de smaa tilfældige Glimt af hans Sjæls velbevogtede Helligdom.◀ Dette er fuldkommen rigtigt set. Hvad der boede inderst i ham, skjulte han i Almindelighed omhyggeligt; det kunde glimtvis bryde frem, som i et Nu, og saa lukkede han sig til igen. En af mine sidste og kønneste Erindringer om ham peger just i den Retning. Vi stod en Dag sammen i Lærerværelset og talte om vort Arbejde. Da brød han pludselig ud: »Jeg har altid Feber, naar jeg skal føre Eleverne op til Eksamen; det har jeg for Resten ogsaa saa tit, naar jeg gaar til en Time. Jeg husker, at De engang sagde i en Dimissionstale, at en Lærer skal gaa til sin Gerning med Frygt og Bæven. Det gør jeg.◀ Og dermed var han ude af Stuen.

Hans Kald var ham helligt; han røgtede det til det sidste med den største Pligttroskab, indtil han omsider søgnede. I Løbet af sidste Efteraar blev det tydeligt for os alle, at han var syg og lidende; men han blev trolig ved at rette sine Stile og passe sine Timer. Først i December kunde han ikke mere; saa søgte han efter sin Læges udtrykkelige Paalæg et halvt Aars Permission. Men kort før Jul maatte han lade sig indlægge paa Diakonissestiftelsen, og den 9. Januar døde han.

Under Tegnslærer Stenfeldt Nielsens Sygdom underviste Lærer Willadsen fra Kjøbenhavn i Tegning. Gand. mag. K. Jessen har vikarieret i Naturhistorie og Geografi, medens Undervisningen i Dansk i 2den og 1ste Klasse siden December er besørget af henholdsvis Forstanderen og Lærer Benzon.

Til 2den og 1ste Del af Skolelærereksamen i 1915 indstillede Seminariet henholdsvis 25 og 30 Elever.

Ved 2den Del erholdt 1 mg+, 13 mg, 8 mg? og 3 g+ i Gennemsnitskarakter. Ved 1ste Del erholdt 1 ug, 2 ug?, 6 mg+, 11 mg, 8 mg?, 1 g+ og 1 g i Gennemsnitskarakter i de 7 Fag, som helt afsluttes ved denne Prøve.

I øvrigt henvises til Fortegnelsen over Specialkaraktererne ved Eksamens 2den Del.

Til Optagelsesprøven mødte 40 Aspiranter, hvoraf 29 optoges i 1ste Klasse. I 2den Klasse optoges 1 Elev.

Elevantallet var 89, nemlig i 3die Klasse 31, 2den 29 og 1ste Klasse 29.

Paa Grund af Sygdom indstiller 1 Elev i 1ste Klasse og 2 i 2den Klasse sig ikke til Eksamen.

Til trængende Elevers Understøttelse blev bevilget 6500 Kr. for Finansaaret 1915—16. I 3die Klasse fik 10 Elever 200 Kr., 14 150 Kr. og 2 100 Kr.; i 2den Klasse fik 1 Elev 200 Kr., 6 150 Kr. og 11 100 Kr.

20 Elever har haft Nedsættelse i Undervisningsbetalingen.

Af Mynsters Legat har 3 Portioner à 80 Kr. været tildelt E. Askgaard og P. Jensen i 3die Klasse og K. E. Jensen i 1ste Klasse.

Aarets Dimittender til de afsluttende Lærerprøver er:

Til Eksamens 1ste Del:

1. Andersen, Axel, Karrebæk, Præstø Amt.
2. Andersen, Hans Jørgen, Klodskov, Maribo Amt.
3. Andreasen, Henry Volmer, Thurø, Svendborg Amt.
4. Bonde, Hans Hansen, Birket, Maribo Amt.
5. Elgaard, Hans Frithiof, Allerslev, Præstø Amt.
6. Hansen, Holger, Holte, Kjøbenhavns Amt.
7. Hansen, Johannes Peter, Stubbekøbing.
8. Hansen, Nottelmann, Viskende, Holbæk Amt.
9. Himmelstrup, Knud, Rorslev, Odense Amt.

10. Jensen, Carl, Kjøbenhavn.
11. Jensen, Hans Rudolf Marius, Vørslev, Holbæk Amt.
12. Jensen, Ove Bøgeskov, Rønne.
13. Jensen, Thorvald Frederik Laurits, Sorø.
14. Kjeldsen, Robert Arthur, Kjøbenhavn.
15. Lauritzen, Adolf Rudolf, Kjøbenhavn.
16. Nielsen, Lars, Værløse, Kjøbenhavns Amt.
17. Nørregaard, Holger, Høje Taastrup, Kjøbenhavns Amt.
18. Olsson, Karl Henry Otto, Kjøbenhavn.
19. Pejtersen, Octavius Sten, Rode, Præstø Amt.
20. Petersen, Anders Peter, N. Alslev, Maribo Amt.
21. Pfaff, Johannes Rasch, Hobro.
22. Rasmussen, Helge, Gentofte.
23. Rasmussen, Karl Harald, Nordrup, Sorø Amt.
24. Rasmussen, Magnus Christian, Horslunde, Maribo Amt.
25. Simonsen, Charles Nikolaj, Kjøbenhavn.
26. Udbye, Aage, Kjøbenhavn.
27. Vinther, Frode Immanuel, Olstrup, Præstø Amt.

Til Eksamens 2den Del:

1. Andersen, Christian Julius, Stubberup, Præstø Amt.
2. Andersen, Hans Karl, Kallerup, Kjøbenhavns Amt.
3. Andersen, Hans Peter, Dalby, Præstø Amt.
4. Andersen, Jørgen Alfred Oluf, Kjøbenhavn.
5. Andersen, Poul Strange, Kjøbenhavn.
6. Askgaard, Ejnar, Greve, Kjøbenhavns Amt.
7. Askegaard, Harald Lorents Raahauge, Stenmagle, Sorø Amt.
8. Bech, Magne Trier, Vejrum, Viborg Amt.
9. Christensen, Bertram, Jannerup, Jylland.
10. Christensen, Christian Tandrup Leth, Lyngaa, Randers Amt.
11. Hansen, Carl Gotfred, Fakse.
12. Hansen, Christian Robertus, Kjøbenhavn.
13. Hansen, Hans Jørgen, Flaarup, Maribo Amt.
14. Henriksen, Hans Ludvig, Skibbinge, Præstø Amt.

Skolelærereksamens Iste Del 1914.

Eksaminandernees Navne	Tegning	Skrivning	Regning	Matematik	Naturlære	Naturhistorie	Geografi
1. A. Andersen-Møller..	mg. +	g. +	mg. +	mg. +	mg.	mg. +	mg. +
2. K. S. Bang	ug. ?	mg. +	mg.	ug. ?	mg. +	mg.	mg.
3. L. L. Banke	mg. ?	mg.	mg. +	ug.	ug. ?	ug.	ug.
4. C. C. M. Christensen.	mg. +	mg. ?	mg. ?	mg.	mg.	mg. ?	mg. ?
5. F. R. L. Christensen.	ug.	mg. +	mg.	g. +	ug.	ug. ?	mg. +
6. P. A. Eriksen	mg. +	mg. +	mg.	mg. +	mg. +	ug.	ug.
7. K. F. V. Fanring....	mg. +	mg.	mg. +	mg.	mg. +	mg. +	mg. ?
8. H. P. Gunge	mg.	mg.	mg. ?	g. ?	g. +	mg. ?	g. +
9. K. V. P. Gunge.....	g.	g.	mg.	tg. +	g.	g.	mg. +
10. K. G. Hansen	mg. ?	mg.	ug.	ug.	ug. ?	mg. +	g.
11. A. J. Jensen	mg.	mg. ?	mg.	mg.	mg. +	mg.	g. ?
12. A. J. Jørgensen.....	ug.	mg. ?	g.	mg. ?	mg.	mg. ?	mg. +
13. J. C. Larsen	g.	g.	ug.	ug.	ug. ?	mg.	mg.
14. L. C. Larsen.....	g. +	mg. ?	mg.	mg.	mg. ?	g. +	mg.
15. P. H. A. Müller.....	ug. ?	mg. +	mg.	mg.	mg. +	ug.	mg. ?
16. N. K. J. A. Nielsen..	mg. ?	mg. +	ug. ?	mg.	mg.	mg. +	mg.
17. C. N. Olsen.....	mg.	mg. ?	mg. +	mg.	mg.	ug. ?	ug. ?
18. H. M. Olsen	mg.	mg. +	ug.	ug.	ug. ?	ug.	ug.
19. H. C. Olsen.....	ug. ?	mg. +	mg. +	ug.	ug.	mg. +	mg. ?
20. E. F. Outze	ug.	mg. ?	mg. ?	mg. +	g.	mg. ?	mg. +
21. H. Pedersen	g. +	mg. +	mg.	g.	g. +	mg.	mg. ?
22. P. J. Petersen	mg.	mg. +	mg.	ug. ?	mg. ?	ug.	mg. ?
23. Th. Poulsen.....	mg.	mg.	mg.	mg. ?	mg. +	mg.	ug. ?
24. K. H. Skovbjerg	mg.	mg.	mg. +	mg.	g.	mg. ?	mg. ?
25. N. Vedsmand	mg. ?	g. +	g.	tg. +	g.	mg.	mg.

Skolelærereksamens 2den Del 1915.

Gymnastik	Sang og Musik	Historie	Pædagogik	Praktisk Skolegering	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Religion	Orden	Points	Hoved-karakter	Orgelspil
mg.?	g.	ug.?	g. +	g. +	g.	mg.	mg.?	mg.?	116½	mg.?	g. +
mg. +	ug.?	mg.?	mg.	mg.	g.	g. +	g. +	mg.	122½	mg.	g. +
mg.	mg. +	ug.	mg.	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.?	131	mg. +	g.
mg.?	ug.?	mg.	mg.?	g. +	mg.	g. +	g. +	mg.	116½	mg.?	mg.?
mg.	ug.?	mg.?	mg.	mg.	mg.?	mg.	mg.?	mg. +	126½	mg.	
mg.?		g. +	ug.?	mg. +	mg. +	mg.	mg. +	mg. +	123	mg.	
mg. +	mg. +	ug.	mg.?	mg.	mg.	mg.	mg.?	mg.	126½	mg.	
g. +	mg.?	g.	g.	g.	g.	g.	mg.?	mg.?	102½	g. +	
g. +	g.	mg. +	mg.?	g. +	g.	g.	g. +	mg.?	100	g. +	
mg.?	g. +	mg.	g. +	mg.?	mg.?	mg.?	g. +	mg.	117½	mg.?	
mg.?	mg.	mg.	g.	mg.?	g.?	g.?	g. +	mg.?	108½	mg.?	
mg.	ug.?	mg. +	mg.?	mg.	mg.?	mg. +	mg.	mg.?	122½	mg.	
g.?		mg. +	mg. +	mg. +	g. +	mg.	mg.	mg.?	109	mg.?	
g. +	mg.?	mg.?	mg.?	mg.?	mg.?	mg.	g. +	mg.	114	mg.?	
mg.?	mg.	mg.?	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	126½	mg.	
mg. +	g. +	mg. +	mg.	mg.	g. +	mg.	mg.	mg.	123½	mg.	g.
mg.	mg. +	mg. +	mg.?	mg.?	mg.?	ug.?	mg.?	mg.	124½	mg.	mg. +
mg.		ug.	mg. +	mg. +	ug.?	ug.?	mg. +	mg. +	126½	mg.	
mg.	mg. +	mg.	mg.?	mg.?	g.	mg.?	mg.	mg. +	125	mg.	
mg. +	mg.	mg.	ug.?	ug.?	mg.	mg. +	ug.?	mg. +	126½	mg.	
mg.?	mg.	g. +	mg. +	mg. +	g. +	mg.	mg. +	mg.	116	mg.?	
mg.	mg.	mg. +	mg.?	mg.?	g. +	ug.?	mg.?	mg.	123	mg.	
mg. +	mg. +	mg.	mg.	mg.	mg.?	mg.?	mg.?	mg.	123	mg.	ug.?
mg.?	mg. +	g.	g. +	g. +	g.	g.	g. +	mg. +	110½	mg.?	
mg.?	g.	mg.?	g.	g.	mg.?	mg.?	mg.?	g. +	103½	g. +	g.

15. Jensen, Frederik Emil, Ødemark, Præstø Amt.
16. Jensen, Hans Peter, Kirkerup, Sorø Amt.
17. Jensen, Hjalmar, Kjøbenhavn.
18. Jensen, Jens Christian Viggo, Branderslev, Maribo Amt.
19. Jensen, Poul Magnus, Nørre Snede, Jylland.
20. Johansen, Lars Johannes, Langstrup, Frederiksborg Amt.
21. Kristensen, Halfdan Lesly, Mørke, Holbæk Amt.
22. Ludvigsen, Niels Morten, Jyllinge, Frederiksborg Amt.
23. Løfberg, Peter Hansen, Helsingør.
24. Møller, Jens Kristian Hartvig, Annisse, Frederiksborg Amt.
25. Olsen, Anker Marius, Østerby, Maribo Amt.
26. Pedersen, Georg Valdemar Rudolf, Kjøbenhavn.
27. Schæbel, Einar Frederik, Kjøbenhavn.
28. Thunø, Georg Johan, Ballerup, Kjøbenhavns Amt.
29. Wardahl, Alfred Villiam, Kjøbenhavn.
30. Flade, Søren Martin Jensen, Faarup, Randers Amt.

II. Undervisningen.

1. Religion.

3die Klasse. Den kristelige Troslære er gennemgaaet i Foredrag og Samtale. Efeser- og Filippenserbrevet er gennemgaaet og forklaret. Efter Bergmann er Kirkens Historie gennemgaaet fra Reformationen. Indledningerne til de Skrifter, som Eleverne har læst paa Seminariet, er fremstillede i Foredrag. 5 Timer.

2den Klasse. Af Ludv. Chr. Müllers Bibelhistorie ved J. M. Hertz er læst Apostlenes Gerninger. Efter Bergmanns Kirkehistorie er Middelalderens Kirkehistorie gennemgaaet; Es. 10—12 og Evangelierne er gennemgaaet og forklaret. 3 Timer.

1ste Klasse. Ludv. Chr. Müllers Bibelhistorie ved J. M. Hertz er læst til Rigets Deling. Se 40, 44, 90, 102 og 139; Es. 1—12 er gennemgaaet og forklaret. Af Bergmanns Kirkehistorie er Oldkirken gennemgaaet. 3 Timer.

2. Dansk.

3die Klasse. F. Rønnings »Den danske Litteraturs Historie« er læst. Hovedværkerne er dels læste paa Klassen, dels læste hjemme og gennemgaaede i Timerne. Verslæren gennemgaaet efter Mikkelsens Sproglære. Der er i Aarets Løb skrevet 13 Stile og Diktater. 7 Timer.

2den Klasse. Byskovs Sproglære. S. Müllers Haandbog og Dam og Rosenstands Læsestykker er benyttet til Analyse. 1 Time ugentlig er anvendt til Læsning af Litteratur. 15 Stile og Diktater. 5 Timer.

1ste Klasse. Efter Byskovs Lærebog: Lydlære, Retskrivningslære, Orddannelse, Ordklassernes Bøjning og af Ordklassernes Brug Stykkerne om Biord, Bindeord, Forholdsord og Udraabsord. Sig. Müllers Haandbog samt Dam og Rosenstands Læsestykker er benyttet til Læsning og Analyse. 15 Stile og Diktater. 4 Timer.

3. Historie.

3die Klasse. Nordens Historie fra Midten af det 17de Aarhundrede er gennemgaaet efter Ejler Møllers og C. J. Busks Lærebog II., Verdenshistorien i samme Tidsrum efter Møllers og Busks Lærebog I. 4 Timer.

2den Klasse. Efter Johan Ottosens Lærebog er Nordens Historie læst fra Middelalderens Slutning til ca. 1530, efter sammes Lærebog I Verdenshistorien fra Middelalderens Slutning til c. 1650. 2 Timer.

1ste Klasse. Nordens Historie fra de ældste Tider til Middelalderens Slutning læst efter Ottosens Bog, Verdenshistorie til Middelalderens Slutning efter Møllers og Busks Lærebog. 3 Timer.

4. Opdragelses- og Undervisningslære.

3die Klasse. Opdragelseslæren er gennemgaaet i Foredrag og Samtale. Psychologien og Fysiologien er gennemgaaet efter H. Larsson og la Cour. 5 Timer.

2den Klasse. H. Larssons Psychologi. 1 Time.

1ste Klasse. Den danske Skoles Historie efter Ottosen
H. Larssons Psychologi indtil Erindringen. 1 Time.

En Del Stile over pædagogiske Emner er skrevne.

5. Praktisk Skolegerning.

3die Klasse. Under Hr. Benzons Tilsyn og Vejledning har Eleverne undervist Øvelsesskolens 4de Klasse i Skrivning og Regning, 3die Klasse i Historie, Geografi og Dansk, 2den Klasse i Regning og Iagttagelsesundervisning samt 1ste Klasse i Regning. 2 ugentlige Timer har været anvendte til pr. Øvelser med Emner fra forskellige Fag, hvortil der i Aarets Løb er skrevet nogle kortfattede Dispositioner.

Under Seminarielærerne Lunddahls, Nielsens og Johansens Vejledning er der undervist i Historie, Naturhistorie og Fysik. Desuden har Eleverne under Tegnelærer Stenfeldt Nielsens Vejledning undervist 4de Klasse i Tegning.

6. Naturhistorie.

2den Klasse. Af Boas's Zoologi er læst Pattedyr, Fugle og Krybdyr samt Mennesket, dette sidste Afsnit udførligere med Benyttelse af W. Sørensens Supplement. Af Warmings »Plantelivet« er læst eller repeteret Slægtskabslæren samt læst en Del af den alm. Botanik. Plantebestemmelse efter Rostrups Flora. 3 Timer.

1ste Klasse. Af Boas's Zoologi er læst hvirvelløse Dyr, Fisk, Padder og Krybdyr. I Efteraar og Foraar er en Del Plantetyper undersøgt; af Warmings »Plantelivet« er læst om Blomster, Frø og Frugt samt de vigtigste Familier af Tokimbladede. 3 Timer.

7. Geografi.

2den Klasse. Efter Dahlbergs »Større Lærebog i Geografi« er læst Italien og Balkanhalvøen, de fremmede Verdensdele og den almindelige Geografi. 2 Timer.

1ste Klasse. Thyge og Dahlberg: Danmarks Geografi. Efter Dahlbergs »Større Lærebog i Geografi« det øvrige Europa til Balkanhalvøen. 2 Timer.

8. Regning.

2den Klasse. Der er gennemgaaet Bertelsen: Regnebog for Seminarier og Realskoler fra Ligninger af 2. Grad. En Del Opgaver fra tidligere Skolelærereksaminer er regnede paa Klassen og de skriftlige Fremstillinger bagefter rettede af Læreren. Ved Hovedregningsøvelser er benyttet Petersen og Vogel-Jørgensen: Opgaver i mundtlig Regning. 3 Timer.

1ste Klasse. Bertelsens Regnebogs 1ste Afdeling samt Decimalbrøk, Roduddragning, Ligninger af 1ste Grad med een og flere ubekendte og en Del af Opgaverne i sidste § i 2den Afdeling er gennemgaaede. En Del af Tiden har været anvendt alene til Øvelser i Hovedregning. Herved har været brugt Petersen og Vogel-Jørgensen: Opgaver i mundtlig Regning. 2 Timer.

9. Matematik.

2den Klasse. C. Juels Algebra med Undtagelse af 1. 3. og 4. Afsnit, samt J. Petersens elementære Plangeometri — fra den ptolemæiske Læresætning — er gennemgaaede. Der er givet Opgaver saavel til Løsning paa Væggetavlen som til skriftlig Udarbejdelse. 4 Timer.

1ste Klasse. Der er gennemgaaet J. F. Johansen: Begyndelsesgrundene i Aritmetik, samt Størstedelen af de 4 første Afsnit i C. Juels »Elementær Algebra«. Endvidere J. Petersens elementære Plangeometri indtil den ptolemæiske Læresætning. Desuden er der givet Opgaver baade til Løsning paa Væggetavlen og til skriftlig Udarbejdelse. 5 Timer.

10. Naturlære.

2den Klasse. 3 Timer ugentlig. Efter K. Prytz »Naturlæren« er læst Bevægelseslære, Magnetisme og Elektricitet, samt efter samme Forfatters »Lys og Lyd« Læren om Lyden.

1ste Klasse. Efter K. Prytz: »Naturlæren« er læst Ligevægtslære og Varmelære og efter samme Forfatters »Lys og Lyd« Læren om Lyset. 3 Timer.

11. Skrivning.

2den Klasse. I 1 Time ugentlig er fortsat med latinsk Skønskrift, Cifrene er indøvede og Håndskriftsøvelserne fortsatte.

1ste Klasse. 2 Timer ugentlig. I Skønskrift er de latinske Bogstaver indøvede baade enkeltvis og i Sammenkrift. Håndskriftsøvelser er foretagne.

12. Sang og Musik.

Sang.

3die Klasse. 2 Timer ugentlig. Melodierne i H. Toftes »Melodibog« er repeterede, og IV. Del af »Metodisk Sangbog« er gennemgaaet.

2den Klasse. 2 Timer. Melodierne i F-d, G-e, A-fis, B-g, As-f og E er gennemgaaet efter H. Toftes Melodibog og »Metodisk Sangbog«, III. Del.

1ste Klasse. 2 Timer. C-a, D-h og Es er gennemgaaet efter »Metodisk Sangbog« I., II. og III. Del, og Melodierne i de tilsvarende Tonearter er lært efter H. Toftes Melodibog.

Violinspil.

3die Klasse. 4 Timer. Etuder, Duetter og Sange er indøvede.

2den Klasse. 3 Timer. H. Toftes og Nicolaj Hansens Violinskole, lettere Duetter og Etuder er benyttede.

1ste Klasse. 4 Timer. Forskellige Violinskoler er benyttede.

Orgelspil.

3die Klasse har haft 3, 2den Kl. 2 og 1ste Kl. 3 Timers Undervisning om Ugen. Der er spillet paa Harmo-

nium og Orgel med og uden Pedal. I 1ste Kl. er Steensens Orgelskole og Berggreens Koralbog og Barnekows Melodier benyttet. I de andre tillige Præludier af Attrup, P. Rasmussen, Amberg o. fl.

Udenfor Skoletiden har Elever af alle Klasser sunget flerstemmige Sange.

13. Tegning.

3die Klasse. 1 $\frac{1}{2}$ Time ugentlig. Anskuelsestegning.

2den Klasse. 3 Timer ugentlig. Tegning efter Opstillinger af flere Klodser i Grupper. Tegning efter Brugsgenstande og efter ornamentale Gipsornamenter.

1ste Klasse. 2 Timer ugentlig. Øvelser i at tegne og paa forskellig Maade inddele rette Linier. Linier tegnede under forskellig Stilling til hverandre. Figurer tegnede med rette Linier efter Lærerens Fortegning paa den store Tavle. Krumme Linier og Figurer af rette og krumme Linier. Tegning efter C. F. Andersens Fortegninger. — Foredrag om Perspektiv. Tegning efter Klodser, dels enkelte og dels flere sammenstillede. Klasseundervisning er gennemført.

14. Gymnastik.

3die Klasse. 3 Timer praktisk Gymnastik ugentlig, 1 Time Gymnastikteori (Gymnastikreglement for Hæren og Flaaden). Desuden har Klassen faaet en Del Øvelse i at sammensætte Timesedler og undervise Kammeraterne og Skolens Børn.

2den Klasse. 3 Timer praktisk Gymnastik ugentlig. 1 Time Undervisningsøvelse.

1ste Klasse. 4 Timer praktisk Gymnastik ugentlig. — I Vinterhalvaaret er den ene af Timerne benyttet til Gennemgang af Gymnastikkens Historie. — Forplantningslæren Alkoholæren.

Naar Vejret tillader det, bruges 1 à 2 af Timerne om Ugen i hver Klasse til Boldspil (Langbold, Kurvbold, Fodbold), Stangspring, Spydkastning og anden Friluftsidræt.

Badning og Svømning kan ikke øves.

15. Sløjd.

3die Klasse. 14 Elever har deltaget. 2 Timer ugentlig. 3 Arbejder er udførte: Sladrebenk og Botaniserkasse.

2den Klasse. 21 Elever deltog. 2 Timer ugentlig. 3 Arbejder er udførte: Haandklædeholder, Fotografihylde og Nipshylde, Bord og Medicinskab.

1ste Klasse. 22 Elever deltog. 2 Timer ugentlig. Sävning: 5 Forøvelser og 5 Modelarbejder. Snitning: Blomsterpind. Høvling: 1 Forarbejde og 5 Modelarbejder.

Undervisningen har for 3die og 2den Klasse varet fra 1. Sept. til 1. Marts og for 1ste Klasse fra 1. Sept. til 1ste Maj med 2 Timer ugentlig for hver Klasse.

16. Sprog.

3 Hold har læst Tysk, hvert 2 Timer ugentlig i Tiden September til Februar Maanedes Udgang, og 3 Hold har læst Engelsk i den samme Tid, ligeledes 2 Timer ugentlig hvert. Lærer Benz on har undervist i Tysk, Forstanderen i Engelsk.

III. Forskellige Meddelelser.

I Aarets Løb er der holdt Foredrag af Professor Jakob Knudsen, Professor J. P. Bang, Forstander K. C. Knudsen og Lærer Smith. En af Seminariets forhenværende Lærere, Skuespiller Hellemann fra Folketheatret har givet en Aftenunderholdning. Hr. Hellemann læste forskellige Ting af Zakarias Nielsen, og hans Søn, Fuldmægtig Hellemann, sang til sin Frues Akkompagnement. Det var en særdeles fornøjelig, smuk og stemningsfuld Aften.

Den 14. Marts, Seminariets 125. Aarsdag, fejredes ved en lille Fest paa Musiksalen. Ogsaa ved denne Lejlighed viste Hr. Hellemann Seminariet den Velvilje at afholde en Oplæsning.

Uddrag af Seminariets Regnskab.

Samlet Indtægt:

49416 Kr. 29 Øre

Udgift.

1. Lønninger og Honorarer	32269		Kr.	83		Øre
2. Kontorudgifter m. m.....	346	—		09	—	
3. Bibliotek m. m.....	1254	—		88	—	
4. Hovedstandsættelsesarbejder	1865	—		50	—	
5. Bygningsvedligeholdelse	3329	—		70	—	
6. Inventar	1344	—		53	—	
7. Rengøring	2159	—		90	—	
8. Skatter	1233	—		96	—	
9. Brændsel og Belysning	4878	—		04	—	
10. Forskellige Udgifter	550	—		58	—	
			Kr.			Øre

Lærer- og Lærerindeeksamen 1916.

1.—4. Maj afholdtes skriftlig Eksamen ved Seminariet. De mundtlige Prøver begynder den 8. Maj og afsluttes den 26. Maj. Sidste Dag afholdes Dimission Kl. 6¹/₂. Enhver, som interesserer sig for Seminariets Virksomhed, er velkommen til at overvære denne.

Ved den skriftlige Eksamen blev der forelagt Eksaminanderne følgende Opgaver:

II. Del.

Dansk Stil (4 Timer): Om Dannelse.

Religion (4 Timer): Arvesyndslæren.

Pædagogik (4 Timer): Æresfølelsen og dens Betydning i Opdragelsen.

Skriftlig Prøve i Gymnastik (2 Timer): Skriv en Timeseddel for 16 Børn paa 11—12 Aar, de mandlige Eksaminander for Drengene, de kvindelige for Piger. Skolen er en Landsby-skole, der nylig har faaet Gymnastiksal, og Børnene har kun været undervist i Gymnastik i 2 Maaneder (2 Timer om Dagen).

Salen har følgende Redskaber: 12 Fag Ribber, 4 Enkeltbomme, der kan bruges som 2 Dobbeltbomme, 6 Klavretov, 2 trefags Rudestiger, 1 Sæt Springstøtter, 1 Hest, 1 Buk, 1 Plint, 1 Rullemadras, 2 Kokusmaatter, 1 Svingtov, 1 Træketov og 20 Hoppetov.

Børnene deles i 2 Troppe til Hævøvelser, Spring og Behændighedsøvelser.

Efter de Øvelser, der i den paagældende Timeseddel tænkes anvendt første Gang, anføres i Parentes de Øvelser fra den foregaaende Timeseddel, som de træder i Stedet for.

Løvrigt tilføjes de Bemærkninger, der er nødvendige for at vise, hvorledes Undervisningen tænkes ordnet og tilrettelagt gennem hele Timen.

I. Del.

Regneopgave Nr. 1 (3 Timer). I Oktober Maaned modtog et Andelslagteri 4572 Svin med en samlet »Slagtevægt« af 304800 kg. Ved »Slagtevægt« forstaas den Vægt, et Svin har, naar Blod, Indvolde, Brystorganer m. m. er fjernet ved Slagtingen. $66\frac{2}{3}$ pCt. af de slagtede Svin blev tilskaaret som Bacon (Flæskesider) — Hoved, Tæer, Skinkeben m. m. blev skaaret bort — og solgt i England, medens Resten blev solgt dels her i Landet til den af Regeringen fastsatte Maksimalpris af 1,⁹² Kr. pr. kg »Slagtevægt« og dels til Tyskland for 3,⁹⁰ M. pr. kg »Slagtevægt«. Alt saakaldt Affald solgtes her i Landet, og Affaldet fra Bacontilskæringen (Hoved, Tæer, Skinkeben m. m.) indbragte 10,³⁵ Kr. pr. Svin.

Gennemsnitsvægten af et Svin, tilskaaret som Bacon, var 54,⁴⁸ kg; men Inden Flæsket blev solgt i England, havde det tabt 1,²⁵ % i Vægt. Nettoindtægten af Flæskesalget i England var 300193,⁴² Kr., og Omkostningerne ved Forsendelse og Salg udgjorde $3\frac{2}{3}$ sh. pr. Cwt. solgt Flæsk.

- I. Hvor mange pCt. svandt de slagtede Svin ved Tilskæringen til Bacon?
- II. Hvor mange sh. fik man i Udsalg pr. Cwt. Bacon (Flæsk)?
Naar det samlede Beløb, som Slagteriet fik ind for alle de slagtede Svin, var 3071,³¹ Kr. mindre, end det vilde have været, hvis alle Svinene var blevet tilskaaret til Bacon og solgt i England,
- III. hvor mange kg blev der saa solgt her i Landet til Maksimalpris? (20 sh. = 18 Kr.; 1 M. = 0,⁷⁵ Kr.; 1 Cwt. = 50,⁸ kg.)
(Opgaven ønskes løst uden Anvendelse af Ligninger, og

Besvarelsen skal nedskrives saa udførligt, at Tankegangen træder klart frem.)

Regneopgave Nr. 2 (3 Timer): I en cylindrisk Brønd faldt ved et Uheld en Sten, der vejede 116,484 kg; derved steg Vandet 2,1 cm og havde saa en Dybde af 2,521 m.

I. Hvor stor var Brøndens Diameter, naar Stenens Vægtfylde var 2,5?

II. Hvor mange Hektoliter Vand var der i Brønden?

Brønden skal stensættes, og Stenenes Form passe til dens Krumning; derfor skal den udgraves, saa dens Diameter bliver 1,82 m. Hver Sten vejer 5,676 kg, dens største krumme Flade er 286 cm², og dens Vægtfylde er 2,1. Der anvendes to Slags lige store og ensformede Sten, hvis Priser er 7 Kr. 60 Øre pr. 100 Stk. og 6 Kr. 80 Øre pr. 100 Stk., og af de billige er der 150 Stk. flere end af de dyre; i alt koster Stenene 152 Kr. 4 Øre, og 20 Stk. af dem gaar til Spilde?

III. Hvor stor er Stensætningens Tykkelse?

$$(\pi = \frac{22}{7}).$$

(Besvarelsen skal nedskrives saa udførligt, at Tankegangen træder klart frem.)

Geometri (3 Timer): 1. I et Cirkeludsnit, hvis Radius er r , og hvis Centervinkel er 90° , er indskrevet en Cirkel, der berører de begrænsende Radier samt Buen i Udsnittet. Find den indskrevne Cirkels Radius samt Arealerne af de Dele, hvori Udsnittet deles af denne Cirkels Omkreds.

(Udtrykkene forlanges ikke beregnede med Decimaler.)

2. I en Cirkel er indskrevet et Trapez $ABCD$. Den ene AB af dettes parallelle Sider er Diameter i Cirklen og har Længden 25 cm; den anden CD er en Korde, hvis Længde er 7 cm.

Vis, at de to ikke parallelle Sider er lige store, ligesom ogsaa de to Diagonaler.

Hvor store er Vinklerne ACB og ADB ?

Find Længderne saavel af de ikke parallelle Sider som af Diagonalerne.

Algebra (3 Timer): 1. For hvilke Værdier af m kan Brøken

$$\frac{4x^3 + 4m^2x^2 + 48mx + 27}{x^2 - 9}$$

forkortes saaledes, at Nævneren bliver af første Grad i x ?

Forkortningen skal udføres for hver af de fundne Værdier af m .

2. Find Antallet af og Summen af de Tal i den naturlige Talrække, der ligger mellem 1000 og 2000 og alle er delelige med 11.

Skrivning (2 Timer). *Prøve i Skønskrift*: 1. Alfabetet med store og smaa Bogstaver.

2. Der findes fire Klasser af Borgere i Kina: de Lærde, Agerdyrkerne, Haandværkerne og Købmændene. De Lærde indtager det første Trin, da de er Repræsentanter for den tænkende Klasse, Agerdyrkerne det andet, fordi de fremskaffer Næringen. Haandværkerne staar ogsaa i temmelig høj Anseelse, medens Købmandsstanden staar lavest.

Skrivning. *Prøve i Haandskrift*. Omdeles af Tilsynet 15 Minutter før Udløbet af den til Prøven i Skrivning fastsatte Tid.

Allerede i Oldtiden og Middelalderen tegnede man Landkort; men disse var i Sammenligning med Nutidens højst ufuldkomne. De blev tegnet som oftest uden foregaaende Opmaaling alene efter Købmænds og Søfarendes Beretning, og de tjente i det væsentlige kun til at vejlede Lærerne i store Træk med Hensyn til Landenes Omrids og Beliggenhed. Den Fremstilling, de gamle Tidens Kort giver, er derfor jævnlig særdeles mangelfuld, og Kortene maa for en nøjagtig Forstaaelse paa forskellige Maader berigtiges og forklares.

Tegning: En Vaskemaskine.

Optagelsesprøven afholdes den 3. Juli o. fl. D. Aspiranterne maa møde Aftenen forud og medbringe Sengklæder, for saa vidt de vil bo paa Seminariet. Sommerferien varer indtil Søndag Aften den 13. August.

TILLÆG.

Oversigt over, hvad der kræves for at optages paa Seminariet.

Efter Lov af 30. Marts 1894 skal Eleven for at kunne optages i Seminariets yngste Klasse:

- a) have fyldt det 18de Aar inden Kalenderaarets Udgang.
- b) mindst i 1 Aar enten selv have forestaaet en Skole eller under en dygtig Lærers Vejledning have deltaget stadigt og flittigt i Undervisningen i en Skole, samt kunne medbringe Vidnesbyrd fra vedkommende Lærer om Lyst og Anlæg til Skolegerningen. Vejledningen kan søges hos Lærerne ved de offentlige Skoler, samt hos de Lærere ved private Skoler, som dertil faar Skolekommissionens anbefaling; men ingen Lærrelærling maa antages i de offentlige Skoler, uden at der gives Skoledirektionen Meddelelse derom;
- c) fremlægge alle befalede Attester;
- d) fremlægge tilfredsstillende Vidnesbyrd om Forhold og Vandel, deriblandt Vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad han har været sysselsat ved siden sin Udtredelse af Børneskolen;
- e) fremlægge Lægeattest for, at han ikke lider af nogen legemlig Mangel — særlig ikke nogen fremskreden Sygdom, — som gør ham uskikket til at være Skolelærer;
- f) have bestaaet den anordnede Optagelsesprøve, som afholdes af Seminariets Lærere.

Optagelse i yngste Klasse kan kun ske ved Undervisningsaarets Begyndelse; under særlige Omstændigheder kan Ministeriet tillade Undtagelser herfra.

Ingen Elev maa optages i mellemste Klasse uden at have gennemgaaet et Seminariums yngste Klasse og

bestaaet Oprykningsprøven, eller i ældste Klasse uden at have gennemgaaet et Seminariums yngste og mellemste Klasse og bestaaet første Del af den afsluttende Lærerprøve og Oprykningsprøven til ældste Klasse.

Under særlige Omstændigheder kan dog de, der har fyldt henholdsvis det 19de eller 20de Aar inden Kalenderaarets Udgang og opfylde ovenstaaende under b) til e) nævnte Betingelser for Optagelse, med Ministeriets Tilladelse efter bestaaet Oprykningsprøve optages i Seminariets mellemste Klasse uden at have gennemgaaet yngste, eller i dets ældste Klasse uden at have gennemgaaet yngste eller mellemste Klasse.

Bekendtgørelse

om

Optagelsesprøven til Seminariernes yngste Klasse.

I Henhold til § 14 i Lov af 30. Marts 1894 om Seminarier og Prøver for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen m. m. fastsættes herved følgende Bestemmelser om Fordringerne ved Optagelsesprøven til Seminariernes yngste Klasse, hvilke Bestemmelser træder i Stedet for de ved Bekendtgørelse af 8. Juni 1894 § 1 fastsatte:

1. Religion.

Bibelhistorie i et Omfang som J. M. Hertz' Udgave af Lud. Chr. Müllers Bibelhistorie, dog med Udeladelse af Stykket: »Skrifterne i den ny Pagt«. Den kristelige Børnelærdom som den fremstilles i en af de for Folkeskolen autoriserede Lærebøger.

2. Mundtlig Dansk.

Læsning af Poesi og Prosa med Samtale om det læste. Tillige prøves Eksaminanden i Analyse og Grammatik. Til Brug ved Forberedelsen kan f. Eks. anbefales: J. Byskov: »Mindre Lærebog i Grammatik og Retskrivning«; ligeledes kan nævnes: N. Andersen: »Dansk Sproglære Nr. 2«.

Af dansk-norsk Digtning maa være læst:

Af Sagaer f. Eks. Gunløg Ormstunges Saga eller Stykker af Njáls Saga. — Nogle danske Folkeviser. — To Komedier af Holberg. — Nogle komiske Digte af Baggesen og Wessel. — En Tragedie (f. Eks. »Hakon Jarl«) og et større Digt (f. Eks. »Aladdin« eller »Ørvarodds Saga« af Oehlenschläger. — To af Ingemanns historiske Romaner samt nogle af »Holger Danske« Sangene. — En Roman af Hauch (f. Eks. »En polsk Familie« eller »Robert Fulton«). — Hertz: »Svend Dyrings Hus« eller »Kong Renés Datter«. — Povl Møller: »En dansk Students Eventyr«. — Chr. Winther: »Hjortens Flugt«. — Fire af St. St. Blichers Noveller samt Digtene »Søren Kanne« og »Morten Børup«. — Fem af H. C. Andersens Eventyr samt »Mit Livs Eventyr« (Dansk lærerforeningens Udgave). — To af Hostrups Komedier (f. Eks. »Genboerne« og »Eventyr paa Fodrejsen«). — To af Hostrups Komedier f. Eks. »Genboerne« og »Eventyr paa Fodrejsen«). — To af Bjørnsons Bondenoveller (f. Eks. »Synnøve Solbakken« og »En glad Gut«).

Desuden maa der være læst nogle Prøver af Dansk Salmedigtning (Kingo, Brorson, Grundtvig) og nogle dansk-norske Folkesange (Ewald, Grundtvig, Hostrup, Ploug, Richardt, Bjørnson).

Litteraturhistorie gøres derimod ikke til Genstand for direkte Prøve ved Optagelsen, men det anbefales dog, at Aspiranterne har læst en Bog som H. Bæk: »Danske Digttere, Læsestykker«.

3. Skriftlig Dansk.

- a. Stil. Der gives en fri eller bunden Opgave, til hvis Besvarelse Eksaminanderne faar 3 Timer.

- b. Diktat. 1 Time. Der prøves i et ret vanskeligt Stykke Prosa. Af Skilletegn dikteres kun Punktumer. Hele Stykket læses først langsomt op, derefter dikteres saaledes, at de enkelte Sætninger eller Ord kun siges een Gang. Efter Dikteringers Tilendebringelse gives der Eksaminanderne 10 Minutter til at gennemse det skrevne.

4. Skrivning.

Der prøves i Skønskrift: 1 Time. De store og de smaa Bogstaver enkeltvis og 5—6 Linier Sammenskrift. Desuden skrives nogle Linier Haandskrift.

5. Regning.

Prøven er mundtlig og skriftlig; til den skriftlige Prøve gives 3 Timer. Der kræves Sikkerhed og Færdighed baade i mundtlig og skriftlig Regning med hele og brudne Tal (herunder Decimalbrøk). Der kræves Sikkerhed i Forholdsregning (ligefremt, omvendt og sammensat Forhold), Kendskab til Delingsregning, Blandingsregning, Renteregning og Handelsregning. Vanskelighedsgraden af Opgaverne ved Prøven vil omtrent være bestemt ved de Opgaver, der findes i Bertelsens Regnehog §§ 1—8. Dog vil Opgaverne i Delingsregning og Blandingsregning blive lidt lettere end de vanskeligste af samme Art, der findes i ovennævnte Paragrafer. Derimod kræves der et fyldigere Kendskab til Veksler og Obligationer, end Bertelsens Bog giver. Fordringerne vil her være som ved Mellemskoleeksamen. Opgaver, der kræver Kendskab til Fysik, gives ikke. Endvidere kræves, at Aspiranterne kan beregne Omkredsen af en Cirkel, Fladeindholdet af et Parallelogram, en Trekant og en Cirkel og Rumfanget af et retstaaende Prisme og en Cylinder.

6. Historie.

Ved Prøven i Historie kræves Kundskaber i det væsentlige i et saadant Omfang, som angives ved L. Schmidt: »Lærebog i Historie for Mellemskolen« eller Ejler Møller:

»Historie for Mellemskolen«. Dog anbefales det at læse en Danmarks Historie, der giver en noget fyldigere Fremstilling, selv om man, hvad positive Kundskaber angaar, ikke vil stille Krav udover det ovenfor angivne. Dertil anbefales f. Eks. R. J. Holm: »Danmarkshistorie for Ungdommen«; A. D. Jørgensen: »40 Fortællinger af Fædrelandets Historie«; N. K. Kristensen: »Danmarks Historie«.

7. Geografi.

Fordringerne udtrykkes ved Bøger som: P. Dahlberg: »Geografi for Mellemskolen« eller C. C. Christensen: Geografi for Mellemskolen«. Der kræves saavel Øvelse i at bruge Kortet som et nogenlunde nøje Kendskab til det, ogsaa uden at det haves for Øje.

8. Naturhistorie.

- a. Zoologi: Der forlanges en Oversigt over Dyrerigets Hovedgrupper i et Omfang som Gormsens, Balslevs eller en lignende Lærebog for Folkeskolen. Hovedvægten lægges paa Beskrivelsen af Dyrenes ydre Former og Omtale af deres Livsforhold, ikke paa den indre Bygning. Der fordres især Kendskab til Hvirveldyrene; dog fordres ogsaa Kendskab til Hovedtyper af hvirvelløse Dyr.
- b. Botanik: Der forlanges af Eksaminanderne, at de har saa meget Kendskab til Planters Ydre, at de kan give en nøjagtig og nogenlunde fyldig Beskrivelse af en Blomsterplante. Der kræves ikke Kendskab til Familieinddelingen, men de alleralmindeligste Blomsterplanter maa kendes ved Navn. Som Hjælpemiddel kan benyttes en af de til Folkeskolen anbefalede Lærebøger i Botanik.

9. Matematik.

Aspiranterne skal have lært og kunne bevise Sætningerne i Læren om de 4 Regningsarter baade med positive og negative Tal. (Den egentlige Potenslære og Polynomiers

Division fordres ikke). Desuden skal de have Øvelse i paa egen Haand at løse saadanne Opgaver angaaende Omformning og Reduktion af Bogstavudtryk, som falder ind under de nævnte Afsnit. Endelig skal de kunne løse Ligninger af 1ste Grad med 1 ubekendt saavel med Tal- som med Bogstavkoefficienter og behandle saadanne i Ord givne lette Opgaver, som fører til Ligninger af denne Art. .

Desuden forlanges saa meget af Geometri, som indeholdes i Julius Petersens elementære Plangeometri (II. Udgave ved C. Hansen) Side 1—35, d. v. s. Indledningen og 1ste Kapitel.

Det tillades de Seminarier, som maatte ønske det, at afholde skriftlig Prøve i Mathematik.

10. Sang og Musik.

- a. Sang, C-Dur Skala, Akkord, Dur-Formler, sikker Træning af C-Durs skalaegne Toner og 10 Melodier i C-Dur læres. Disse maa tilegnes paa Grundlag af Nodeøvelser. Af Lærebøger anbefales enten »Metodisk Sangbog« 1ste Del (kun Nodeøvelserne) og 2den Del til Nr. 70, eller »Udsens Sangbog« 1ste Del indtil Nr. 20, eller: H. Toftes: »Øvelser i Nodelæsning til Brug ved Seminarier og Skoler« indtil Nr. 55 og jævnsides hermed de 10 første Melodier efter H. Toftes »Melodibog«.

Det vil være ønskeligt, at Aspiranten kan synge nogle bibelhistoriske Sange, Folkeviser og Fædrelandssange.

- b. Violinspil: Eksaminanden maa kunne spille lette Melodier rent, hvorhos der bør lægges Vægt paa: Violinens rigtige Holdning, et godt Buestrøg, en god Toneansættelse og Taktinddelingen. .

Af Lærebøger anbefales:

1. Carl Mortensens Violinskole (ved Nikolaj Hansen) indtil Nr. 51 A-Dur Skala, eller
 2. H. Toftes »Praktisk Violinskole« indtil Nr. 100 eller Hermanns Etuder 1—30.
- c. Orgelspil: Det anbefales de Elever, der agter at aflægge

Prøve i Orgelspil, at spille efter en Orgelskole paa Undervisningens første Trin. Følgende Orgelskoler anbefales: Carl Mortensens, Attrups (den lille) og K. Steensens.

11. Kvindelig Haandgerning.

Prøven varer 2 Timer (1 Time til Strikning og 1 Time til Syning). I Strikning kræves: Opslagning, Retstrikning, Vrangstrikning, Indtagning og Aflukning. I Syning, Sømning, Kastning, Stikning, Indersøm, Rynkning og Maskinsyning.

12.

Der gives en Karakter for Orden med skriftlige Arbejder.

Disse Bestemmelser bringes første Gang til Anvendelse ved Optagelsesprøven i Sommeren 1914.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, den
30. Juni 1913.

S. Keiser-Nielsen.

H. Lehmann.

Bekendtgørelse

om

Ændringer i Fordringerne ved den afsluttende Prøve ved Seminarierne.

De i Henhold til Lov af 30te Marts 1894 ved Ministeriete Bekendtgørelse af 8de Juni s. A. fastsatte Fordringer ved Seminariernes afsluttende Prøve ændres herved i nedenævnte Fag i Overensstemmelse med efterfølgende:

1. Religion.

A. Prøvens 1ste Del:

1. **Bibelhistorie.** a. Det gamle Testamentes Historie i det hidtidige Omfang indtil Rigets Deling med særligt Hensyn til Israels religiøse Udvikling og til Personskildringer, samt enten Resten af det gamle Testamentes Historie efter Bibelhistorien eller som Bibellæsning 1ste Kongernes Bog, Kap. 17—22, 2den Kong. Kap. 9—11 og 22—23. b. Apostlenes Gerninger.
2. **Bibelforklaring.** 5 større Salmer og 12 Kapitler af Profeterne. Markus-Evangeliet og de Stykker hos Matthæus, Lukas og Johannes, som ikke findes hos Markus. Talerne i Johannes' Evangelium Kap. 6, 8 og 14—17 gennemgaas, men gøres ikke til Genstand for Eksamination.
3. **Kirkehistorien før Reformationen** i et Omfang som Frederik Nielsens »Ledetraad i Kirkens Historie«, dog at Middelalderens Historie væsentlig begrænses til Pavedømmets og Munkeordnernes Historie.
4. **Kendskab til de bibelske Skrifter og deres Oprindelse.**
Prøven er mundtlig.

B. Prøvens 2den Del:

1. Den evangelisk-lutherske Kirkes Tros- og Sædelære.
2. 10 Kapitler af Brevene i Ny Testamente.
3. Kirkehistorien fra og med Reformationen.

Prøven er skriftlig og mndtlig. Karakteren for Prøven ved 1ste Del sammenlægges med Karaktererne for den skriftlige og den mundtlige Prøve, saaledes at alle tre Karakterer vejer lige meget.

2. Dansk.

A. Prøvens 1ste Del:

1. Oplæsning af et ikke gennemgaaet Stykke med Forklaring deraf.
2. Kendskab til Analyse og Sproglære som angivet i Ministeriets Cirkulære af 5te September 1900.

Karaktererne for disse Fagets to Dele vejer lige meget og sammenlægges; til at bestaa kræves mindst tg.

Prøven er mundtlig.

B. Prøvens 2den Del:

Ved den mundtlige Prøve fordres:

1. Oplæsning af et Stykke Prosa og et Stykke Poesi med Redegørelse for Hovedtrækkene.
2. Kendskab til den danske Litteraturs Historie i et Omfang som det i F. Rønnings »Den danske Litteraturs Historie i Grundrids« givne. Eksaminanden maa endvidere efter en vis rimelig Maalestok have gjort sig bekendt med selve Litteraturfrembringelserne, for den nyere Tids Vedkommende ved direkte Forfatterlæsning, for de tidligere Tiders Vedkommende gennem en passende Læsebog. Før 1800 kan der kun gives Hovedspørgsmaal i Eddaer, Sæger, Folkeviser, Sakso, Kingo, Holberg, Brorson, Stub, Ewald, Wessel, P. A. Heiberg, Baggesen. Efter 1800 kan der ikke gives Hovedspørgsmaal i den videnskabelige Litteratur uden med Lærerens Samtykke. Efter 1870 kræves Litteraturkendskab til Drachmann, J. P. Jacobsen,

Bjørnson og Ibsen. Der forudsættes nogen Kendskab til Versfødder og Versarter.

Karakteren for Prøven fastsættes med Hensyntagen til Elevens Oplæsning; ogsaa til denne Prøve kræves der mindst to til at bestaa.

Karakteren til 2den Del sammenlægges med Karakteren fra 1ste Del; hvis den derved forekomne Karakter falder imellem to Karakterer, bliver Karakteren for 2den Del den afgørende.

Seminarierne indsender til Ministeriet inden 1ste April en Fortegnelse over, hvad der opgives som læst Litteratur, samt Meddelelse om, hvilke Haandbøger der har været benyttet.

3. Historie.

Til Eksamination opgives Danmarks Historie i det væsentlige i et Omfang svarende til Johan Ottosens Lærebog i Nordens Historie. Af Verdenshistorien, der læses i et Omfang som angivet ved Ejler Møller og Busk, Lærebog i Historie til Brug ved den højere Undervisning, opgives derhos Historien efter 1789. Med Hensyn til den øvrige Del af Verdenshistorien sender Ministeriet ca. 2 Maaneder før Eksaminens Afholdelse Meddelelse til hvert enkelt Seminarium om, hvilke Hovedafsnit der vil blive Genstand for Eksamination.

4.

Den kateketiske Disposition efter den hidtidige Ordning bortfalder. Derimod forlanges det ved Prøven i praktisk Skolegerning, at Eksaminanden umiddelbart før Prøvens Begyndelse til Censorerne afleverer en kort, skriftlig affattet Plan (Disposition) for Behandlingen af den ene af de til Prøven givne Opgaver efter Censorernes nærmere Bestemmelse. Ved Bedømmelsen af de skriftlige Besvarelser i Religion, Dansk og Pædagogik tages der et væsentligt Hensyn til, om Stoffet er vel ordnet.

Ved Fastsættelsen af Karakteren for praktisk Skoleger-

ning regnes den mundtlige Prøve for $\frac{2}{3}$, Seminariets Aarskarakter, som hidtil for $\frac{1}{3}$.

6.

Punkt 2 i denne Bekendtgørelse træder i Kraft ved Eksamen 1915, Punkt 1 A ved Eksamen 1916 og Punkt 1 B og 3 ved Eksamen 1917. De nugældede Fordringer med Hensyn til Læsning af nytestamentlige Breve til Religionsprøvens 2den Del afløses dog allerede ved Eksamen 1915 af de i Bekendtgørelsen 1 B 2 nævnte Fordringer.

Hvilket herved bekendtgøres.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, den
18. April 1914.

S. Keiser-Nielsen.

Styhr,
Fm.

For Bolig med Brændsel og Lys paa Seminariet betales 60 Kr. aarlig. Skolelærersønner har fri Undervisning; andre betaler 40 Kr. aarlig.

